

Treaty Series No. 43 (1969)

Agreement

between the Government of the
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
and the Government of the Republic of Finland

for Co-operation in the Peaceful Uses of Atomic Energy (with Exchange of Notes)

Helsinki, 24 May 1968

[The Agreement entered into force on 20 February 1969]

*Presented to Parliament
by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs
by Command of Her Majesty
April 1969*

LONDON

HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

2s. 0d. net

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM
OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND FOR
CO-OPERATION IN THE PEACEFUL USES OF ATOMIC ENERGY

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter referred to as "the Government of the United Kingdom") and the Government of the Republic of Finland (hereinafter referred to as "the Government of Finland");

Desiring to co-operate in the promotion and development of the peaceful uses of atomic energy;

Desiring to promote collaboration between their respective competent authorities;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

(1) Subject to the provisions of this Agreement, to the availability of material and personnel, to the rights of third persons, and to the applicable laws, regulations and licence requirements in force in the United Kingdom and in Finland, the Contracting Parties shall assist each other in the promotion and development of the peaceful uses of atomic energy in their respective countries.

(2) The competent authorities of the Contracting Parties shall collaborate, by such means as may be agreed, in the peaceful uses of atomic energy.

ARTICLE II

Pursuant to Article I and without excluding other forms of assistance and co-operation which fall within the terms of that Article:

- (1) the Authority shall, on request, and on such terms as may be agreed:
- (a) supply or assist the Government of Finland, or persons under their jurisdiction authorised by them, in obtaining on commercial terms from the United Kingdom, for the peaceful uses of atomic energy in Finland, power and research reactors, equipment and materials, and assistance in the design, construction and operation of power and research reactors of types developed in the United Kingdom;
 - (b) co-operate with Finnish industry and utilities in building power and research reactors of types developed in the United Kingdom, and in the provision of equipment associated therewith;
 - (c) sell to the Government of Finland or to persons under their jurisdiction authorised by them, for delivery over such periods as may be agreed in particular contracts, fuel or source or special fissionable material of such quality and quantity as may be necessary for the efficient and continuing operation of reactors referred to in sub-paragraph (a) or (b) above, or provide enrichment services to the extent necessary for the operation of each such reactor;

- (d) process after use fuel or source or special fissionable material supplied or enriched under sub-paragraph (c) above; and
- (e) assist the Government of Finland, or persons under their jurisdiction authorised by them, to design and construct plant in Finland for the manufacture of fuel;

(2) the Government of Finland may, on request and to such extent as may be agreed, authorise, when necessary, Finnish industry and utilities to supply to the Authority, or to persons under the jurisdiction of the Government of the United Kingdom authorised by them, on such terms as may be agreed in particular contracts, equipment and materials for the peaceful uses of atomic energy in the United Kingdom;

(3) in addition the Authority may contract with the Government of Finland or persons under their jurisdiction authorised by them, on such terms and to such extent as may be agreed, to sell fuel or source or special fissionable material for the operation of reactors in Finland other than those referred to in sub-paragraph (1) (a) or (1) (b) above, to reprocess fuel from such reactors, and to sell other material and enrichment services for the peaceful uses of atomic energy in Finland.

ARTICLE III

(1) The competent authorities of the Contracting Parties shall make arrangements between themselves for the exchange of information relevant to the peaceful uses of atomic energy in their respective countries.

(2) (a) Information supplied under this Agreement may be freely used in the country of the recipient unless the party transmitting the information requests otherwise in any particular case; if, however, the information relates to inventions which are under the protection of the patent laws of the recipient's country, the use of such information, including its communication to any third party, shall be subject to terms to be agreed in each case.

(b) The exchange of information which is regarded by the party transmitting it as being of commercial value shall be subject to such terms as may be agreed.

(3) The competent authorities of the Contracting Parties shall wherever practicable promote contacts between scientists and engineers and assist students and trainees recommended by the other in obtaining training and experience in nuclear science, engineering and other related subjects relevant to the peaceful uses of atomic energy.

ARTICLE IV

Each Contracting Party shall ensure that the reactors, major components of reactors, fuel and other material transferred to its jurisdiction under this Agreement, and special fissionable material derived from the use thereof,

(a) shall be used only for peaceful purposes;

(b) shall, within its jurisdiction, be transferred only to persons authorised by it; and

- (c) shall not be transferred beyond its jurisdiction without the prior consent of the other Contracting Party.

ARTICLE V

(1) The Contracting Parties, recognising the importance of making use of the services of the International Atomic Energy Agency, shall as soon as possible enter into joint negotiations with the Agency with the objective of arranging for safeguards designed to ensure the fulfilment of the obligations which arise under sub-paragraph (a) of Article IV to be administered in accordance with agreements to be concluded by them with the Agency.

(2) If the Government of Finland, before such time as the provisions of paragraph (1) above have been put into effect, have at their request entered into an agreement in accordance with Article III A 5 of the Statute of the International Atomic Energy Agency⁽¹⁾ whereby the Agency's Safeguards System for the time being in force is applied or is to be applied to Finland's activities in the field of atomic energy, the Government of Finland may, on notifying the Government of the United Kingdom that the above mentioned agreement would apply to all items subject to the undertakings of the Government of Finland in Article IV, require the Government of the United Kingdom to enter into consultations with a view to providing for the suspension of paragraph (1) above. The Government of the United Kingdom undertake, in these circumstances, to make at the appropriate time arrangements consistent with the objective set out in paragraph (1) above to cover the transfer to the United Kingdom of any items subject to their undertakings in Article IV. If such an agreement as is referred to above is entered into by the Government of Finland after the provisions of paragraph (1) above have been put into effect, the present paragraph shall also apply with the necessary modifications.

(3) Should at any time safeguards not be administered in accordance with paragraphs (1) or (2) above, each Government shall have the right to administer safeguards to the same end based on the procedures set forth in the Agency's Safeguards System for the time being in force. The two Governments shall consult with and assist each other in the application of these safeguards.

ARTICLE VI

(1) Contracts made pursuant to this Agreement may contain such guarantees as are agreed in specific cases. Save as may be provided in such contracts:

- (a) the Contracting Parties and their competent authorities undertake to use their best efforts to ensure that any information (including design drawings and specifications) communicated pursuant to this Agreement shall be accurate and complete but do not warrant the accuracy or completeness of such information;

⁽¹⁾ "Treaty Series No. 19 (1958)", Cmnd. 450.

- (b) subject to paragraph (2) below, neither Contracting Party nor its competent authorities accepts any responsibility for the consequences of the use made in the country of the recipient of any information, equipment or material supplied pursuant to this Agreement;
- (c) neither Contracting Party nor its competent authorities warrants the suitability of such information, material or equipment for any particular use or application.

(2) The Contracting Parties recognise the desirability of implementing as soon as possible internationally agreed measures for the provision of compensation and financial protection against damage caused by the peaceful uses of atomic energy. The Contracting Parties take note that such measures have been implemented in the United Kingdom by virtue of the Nuclear Installations Act 1965; pending the implementation of such measures by the Government of Finland:

- (a) the Government of Finland shall indemnify and hold harmless the Government of the United Kingdom against any and all liability (including third party liability) which may fall upon the Government of the United Kingdom or any person under their jurisdiction in respect of nuclear incidents involving material obtained under this Agreement, or reactors obtained wholly or partly under this Agreement, after such material or reactors have been taken in charge by or on behalf of the Government of Finland or persons under their jurisdiction authorised by them, or against similar liability in respect of special fissionable material derived from the use of such material or reactors;
- (b) the Government of the United Kingdom shall indemnify and hold harmless the Government of Finland against any and all liability (including third party liability) which may fall upon the Government of Finland or any person under their jurisdiction in respect of nuclear incidents involving material falling within the terms of this Agreement after it has been taken in charge by or on behalf of the Authority or any other person under the jurisdiction of the Government of the United Kingdom authorised by them, in relation to such incidents in respect of which compensation is not available under the United Kingdom legislation referred to above;
- (c) the indemnities provided for in sub-paragraphs (a) and (b) above shall not exceed in respect of any one incident the amount of 120 million units of account.

ARTICLE VII

For the purposes of this Agreement:

“ Agency ” means the International Atomic Energy Agency;

“ Authority ” means the United Kingdom Atomic Energy Authority;

“ competent authority ” means, in the case of Finland, the Ministry of Commerce and Industry or its authorised representative, and, in the case of the United Kingdom, the Authority, and, in either case, such other bodies as may from time to time be designated by the Contracting Party concerned;

“ Derived ” means derived by one or more processes;

“ Equipment ” means major items of machinery, plant or instrumentation, or major components thereof, specially suitable for use in an atomic energy programme;

“ Fuel ” means any substance, or combination of substances, which is prepared for use in a reactor for the purposes of initiating and maintaining a self-supporting fission chain reaction;

“ Material ” means fuel, source material, special fissionable material, heavy water, graphite of nuclear quality, and any other substance which by reason of its nature or purity is specially suitable for use in an atomic energy programme;

“ Nuclear incident ” has the meaning assigned to it in the internationally agreed measures for the provision of compensation and financial protection against damage caused by the peaceful uses of atomic energy;

“ Person ” means any natural or legal person, any unincorporated body of persons, public or private institution, Government agency or Government corporation;

“ Power reactor ” means a nuclear reactor designed or adapted for the production of electrical or other power;

“ Research reactor ” means a nuclear reactor designed for use in scientific or technical experiments, including the testing of materials, and not adapted for the production of electrical or other power;

“ Source material ” and “ special fissionable material ” have the meanings assigned to them in the Statute of the Agency;

“ Unit of account ” means the equivalent of 0,88867088 grammes of fine gold;

“ Used fuel ” means fuel which has been irradiated in a reactor.

ARTICLE VIII

(1) This Agreement shall enter into force 30 days after the date on which the Government of the United Kingdom have received written notification that the Government of Finland have complied with all constitutional requirements for its entry into force.⁽²⁾

(2) Articles I, II, III and X of this Agreement shall expire after a period of thirty years after its entry into force, unless renewed by agreement between the Contracting Parties. The remaining Articles shall continue in force thereafter for the duration of any contracts made pursuant to this Agreement before that date, and shall continue in force thereafter until terminated by agreement between the Contracting Parties with regard to:

⁽²⁾ The Agreement entered into force on 20 February 1969.

- (a) special fissionable material that has been derived during the term of this Agreement from the use of any reactor, major component of a reactor, fuel or other material supplied under this Agreement, and
- (b) fuel and other source or special fissionable material that have been supplied under this Agreement.

ARTICLE IX

(1) Except at such times as safeguards are administered in accordance with paragraph (1) or (2) of Article V of this Agreement, each Contracting Party shall have the right, in the event of any failure on the part of the other Contracting Party to carry out its undertaking in Article IV or Article V, to call upon the other Contracting Party to take corrective steps. If such corrective steps are not taken within a reasonable time, the Contracting Party requiring such corrective steps shall have the right to terminate this Agreement by notification in writing addressed to the other Contracting Party.

(2) On termination of this Agreement by notification under this Article, each Contracting Party shall have the right to require the termination of any contracts made under it, and the transfer to its jurisdiction of any source or special fissionable material that is subject to the undertakings of the Contracting Party under Article IV at the date of termination, upon payment therefor at prices current at that date.

ARTICLE X

(1) Representatives of the Contracting Parties shall meet from time to time to consult with each other on matters arising out of the application of this Agreement.

(2) The Contracting Parties, or where appropriate their respective competent authorities, may agree on forms of assistance and collaboration in the development of the peaceful uses of atomic energy other than those enumerated in Articles II and III of this Agreement.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Helsinki this 24th day of May 1968 in the English and Finnish languages, both texts being equally authoritative.

For the Government of the United
Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland

For the Government of the Republic
of Finland

DAVID SCOTT FOX

PAUL GUSTAFSSON

**SUOMEN
TASAVALLAN HALLITUKSEN JA ISON-BRITANNIAN JA
POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN
HALLITUKSEN VÄLINEN YHTEISTYÖSOPIMUS
ATOMIENERGIAN RAUHANOMAISESTA KÄYTÖSTÄ**

Suomen Tasavallan hallitus (josta jäljempänä käytetään nimitystä "Suomen hallitus") ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitus (josta jäljempänä käytetään nimitystä "Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitus");

Haluten olla yhteistoiminnassa atomienergian rauhanomaisen käytön edistämässä ja kehittämässä;

Haluten edistää yhteistyötä kummankin asianomaisten viranomaisten välillä;

Ovat sopineet seuraavasta:

I ARTIKLA

(1) Ottaen huomioon tämän sopimuksen määräykset, materiaalin ja henkilökunnan saantimahdollisuuden, kolmansien henkilöiden oikeudet sekä Suomessa ja Yhdistyneessä Kuningaskunnassa voimassa olevat sovellettavat lait, säännökset ja erikoislupavaatimukset sopimuspuolet auttavat toisiaan atomienergian rauhanomaisen käytön edistämässä ja kehittämässä kummassakin maassa.

(2) Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset toimivat yhteistyössä tavalla, josta voidaan sopia, atomienergian rauhanomaisessa käyttämisessä.

II ARTIKLA

Artiklan I mukaisesti ja sulkematta pois sanotun artiklan määräysten mukaisia muita avunanto- ja yhteistyömuotoja:

(1) Viranomaisen tulee pyynnöstä ja sellaisin ehdoin, joista voidaan sopia:

(a) toimittaa Suomen hallitukselle tai sen valtuuttamille sen lainkäyttövallan alaisille henkilöille tai auttaa näitä saamaan, kaupallisin ehdoin Yhdistyneestä Kuningaskunnasta atomienergian rauhanomaista käyttöä varten Suomessa, teho- ja tutkimusreaktoreita, laitteita ja materiaaleja sekä apua Yhdistyneessä Kuningaskunnassa kehitettyjen teho- ja tutkimusreaktorityyppien suunnittelussa, rakentamisessa ja käyttämisessä;

(b) toima yhteistyössä Suomen teollisuuden ja julkisten laitosten kanssa rakennettaessa Yhdistyneessä Kuningaskunnassa kehitettyjä teho- ja tutkimusreaktorityyppisiä ja toimitettaessa niihin liittyviä laitteita;

(c) myydä Suomen hallitukselle tai sen valtuuttamille sen lainkäyttövallan alaisille henkilöille, toimitettaviksi sellaisin ajanjaksoin kuin erityisissä sopimuksissa voidaan sopia, polttoainetta tai lähtöainetta tai erityistä hulkeamiskelpoista ainetta sen laatuksena ja siinä määrin kuin saattaa

olla tarpeen edellä (a) tai (b) kohdassa tarkoitettujen reaktoreiden tehokasta ja jatkuvaa käyttöä varten, tai suorittaa rikastamispalvelua siinä määrin kuin kunkin sellaisen reaktorin käyttöä varten on tarpeellista;

(d) käsitellä käytön jälkeen edellä (c) kohdan mukaisesti toimitettua tai rikastettua polttoainetta tai lähtöainetta tai erityistä halkeamiskelpoista ainetta; ja

(e) autta Suomen hallitusta tai sen valtuuttamia sen lainkäyttövallan alaisia henkilöitä polttoaineenvalmistuslaitoksen suunnittelemisessa ja rakentamisessa Suomeen;

(2) Suomen hallitus voi pyynnöstä ja siinä määrin kuin mahdollisesti sovitaan oikeuttaa tarpeen vaatiessa Suomen teollisuuden ja julkiset laitokset toimittamaan Viranomaiselle tai sen valtuuttamille Yhdistyneen Kuningaskunnan hallituksen lainkäyttövallan alaisille henkilöille sellaisin ehdoin, joista voidaan sopia erityisissä sopimuksissa, laitteita ja materiaaleja atomienergian rauhanomaista käyttöä varten Yhdistyneessä Kuningaskunnassa;

(3) Lisäksi Viranomainen voi tehdä sopimuksia Suomen hallituksen tai sen valtuuttamien sen lainkäyttövallan alaisten henkilöiden kanssa siinä laajuudessa ja sellaisoin ehdoin, joista voidaan sopia, polttoaineen, lähtöaineen tai erityisen halkeamiskelpoisen aineen myymisestä muiden kuin edellä (1) (a) tai (1) (b) kohdassa tarkoitettujen reaktoreiden käyttöä varten Suomessa sekä sopimuksia sellaisista reaktoreista peräisin olevan polttoaineen jälleenkäsittelimisestä samoin kuin muun materiaalin ja rikastamispalvelusten myymisestä atomienergian rauhanomaista käyttöä varten Suomessa.

III ARTIKLA

(1) Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset ryhtyvät keskenään järjestelyihin kummankin maan atomienergian rauhanomaiseen käyttöön liittyvien tietojen vaihtamiseksi.

(2) (a) Tämän sopimuksen perusteella toimitettuja tietoja voidaan vapaasti käyttää vastaanottajan maassa ellei tietoja toimittava osapuoli jossakin erityisessä tapauksessa toisin vaadi; jos tiedot kuitenkin koskevat vastaanottajamaan patenttilakien perusteella suojattuja keksintöjä, sellaisten tietojen käytöstä, mukaan luettuna niiden luovuttaminen kolmannelle osapuolelle, on voimassa mitä kussakin tapauksessa erikseen sovitaan.

(b) Sellaisten tietojen vaihdosta, joilla toimittava osapuoli katsoo olevan kaupallista arvoa, on voimassa mitä siitä mahdollisesti sovitaan.

(3) Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset edistävät mahdollisuuksien mukaan tiedemiesten ja insinöörien välistä yhteydenpitoa ja auttavat toisen sopimuspuolen suosittamia opiskelijoita ja harjoittelijoita saamaan koulutusta ja kokemusta ydintieteen ja ydintekniikan alalla sekä muilla vastaavilla aloilla, jotka liittyvät atomienergian rauhanomaiseen käyttöön.

IV ARTIKLA

Kumpikin sopimuspuoli varmistaa, että tämän sopimuksen mukaisesti sen lainkäyttövallan alaisuuteen siirrettyjä reaktoreita, reaktoreiden pääosia, polttoainetta ja muuta materiaalia sekä erityistä halkeamiskelpoista ainetta, joka on peräisin niiden käytöstä,

- (a) käytetään vain rauhanomaisiin tarkoituksiin;
- (b) siirretään sen lainkäyttövallan puitteissa vain sen valtuuttamille henkilöille; sekä
- (c) ei siirretä sen lainkäyttövallan ulkopuolelle ilman toisen sopimuspuolen edeltäksin antamaa suostumusta.

V ARTIKLA

(1) Sopimuspuolet pitävät tärkeänä, että Kansainvälisen atomienergiajärjestön palveluksia käytetään hyväksi, ja ryhtyvät niin pian kuin mahdollista yhteisiin neuvotteluihin Järjestön kanssa tarkoituksena sopia siitä, että Järjestö ottaa niiden kanssa tehtävien sopimusten mukaisesti suorittaakseen valvonnan, jotta IV artiklan (a) kohdasta johtuvien velvoitusten täyttäminen varmistettaisiin.

(2) Jos Suomen hallitus on, ennen kuin edellä olevan (1) kohdan määräykset on toteutettu, omasta pyynnöstään tehnyt sopimuksen Kansainvälisen atomienergiajärjestön perussäännön III artiklan A (5) mukaisesti, jonka nojalla Järjestön tällöin voimassa olevaa valvontajärjestelmää sovelletaan tai on sovellettava Suomen toimintoihin atomienergian alalla, Suomen hallitus voi, ilmoitettuaan Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitukselle, että edellä mainittua sopimusta sovellettaisiin kaikkiin IV artiklan mukaisten Suomen hallituksen sitoumusten alaisiin kohteisiin, vaatia Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitusta ryhtymään neuvotteluihin yllä mainitun (1) kohdan määräysten väliaikaiseksi lykkäämiseksi. Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitus sitoutuu näissä olosuhteissa ryhtymään sopivana ajankohtana edellä (1) kohdassa esitetyn päämäärän mukaisiin järjestelyihin, jotka käsittävät yhteistyösopimuksen IV artiklassa mainittujen sanotun hallituksen sitoumusten alaisten kohteiden siirron Yhdistyneeseen Kuningaskuntaan. Tätä kohtaa sovelletaan tarpeellisin muutoksin myös mikäli Suomen hallitus tekee sellaisen sopimuksen, johon edellä on viitattu, sen jälkeen kun edellä olevan (1) kohdan määräykset on toteutettu.

(3) Mikäli valvontaa jonakin aikana ei suoritettaisi edellä olevan (1) tai (2) kohdan mukaisesti, kummallakin hallituksella on oikeus suorittaa samaa tarkoitusta varten valvontaa, joka perustuu Järjestön tällöin voimassa olevan valvontajärjestelmän mukaisiin menettelytapoihin. Molemmat hallitukset neuvottelevat keskenään ja auttavat toisiaan näiden valvontamääräysten soveltamisessa.

VI ARTIKLA

(1) Tämän sopimuksen perusteella tehdyt sopimukset voivat sisältää sellaisia takuita kuin erityisissä tapauksissa sovitaan. Lukuunottamatta mitä mahdollisesti sellaisissa sopimuksissa määrätään:

- (a) sopimuspuolet ja niiden asianomaiset viranomaiset sitoutuvat tekemään parhaansa varmistaakseen, että tämän sopimuksen mukaisesti välitetyt tiedot (mukaan luettuna rakennepiirustukset ja erittelyt) ovat täsmällisiä ja täydellisiä, takaamatta kuitenkaan tällaisten tietojen täsmällisyyttä tai täydellisyyttä;
- (b) ottaen huomioon alla olevan (2) kohdan kumpikaan sopimuspuoli tai sen asianomaiset viranomaiset eivät ota vastuuta seurauksista, jotka aiheutuvat tämän sopimuksen mukaisesti toimitettujen tietojen, laitteiden tai materiaalin käyttämisestä vastaanottajan maassa;
- (c) kumpikaan sopimuspuoli tai sen asianomaiset viranomaiset eivät takaa tällaisten tietojen, materiaalin tai laitteiden sopivuutta johonkin erityiseen käyttöön tai sovellutukseen.

(2) Sopimuspuolet pitävät toivottavana toteuttaa niin pian kuin mahdollista kansainvälisesti sovitut toimenpiteet korvauksen ja taloudellisen suojan järjestämisestä ydinenergian rauhanomaisesta käytöstä aiheutuvien vahinkojen varalta. Sopimuspuolet toteavat, että tällaiset toimenpiteet on toteutettu Yhdistyneessä Kuningaskunnassa 1965 annetulla ydinlaitoksia koskevalla lailla; kunnes Suomen hallitus on suorittanut sellaiset toimenpiteet:

- (a) Suomen hallitus turvaa ja vapauttaa Yhdistyneen Kuningaskunnan hallituksen kaikesta vahingonvastuusta ja korvausvelvollisuudesta (mukaan luettuna kolmannen osapuolen vastuu), joka saattaa kohdistua Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitukseen tai sen lainkäyttövallan alaiseen henkilöön ydinvahinkotapahtumien osalta, joihin liittyy tämän sopimuksen mukaisesti hankittua materiaalia, taikka kokonaan tai osittain tämän sopimuksen mukaisesti hankittuja reaktoreita sen jälkeen kun Suomen hallitus tai sen hallituksen valtuuttamat sen lainkäyttövallan alaiset henkilöt ovat ottaneet sellaisen materiaalin tai sellaiset reaktorit haltuunsa tai ne on otettu haltuun niiden puolesta; tai samanlaisesta vastuusta sellaisen materiaalin tai sellaisten reaktorien käytöstä peräisin olevan erityisen halkeamiskelpoisen aineen osalta;
- (b) Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitus turvaa ja vapauttaa Suomen hallituksen kaikesta vahingonvastuusta ja korvausvelvollisuudesta (mukaan luettuna kolmannen osapuolen vastuu), joka saattaa kohdistua Suomen hallitukseen tai sen lainkäyttövallan alaiseen henkilöön ydinvahinkotapahtumien osalta, joihin liittyy tämän sopimuksen mukaista materiaalia, sen jälkeen kun Viranomainen tai Yhdistyneen Kuningaskunnan hallituksen valtuuttama sen lainkäyttövallan alainen muu henkilö on sen ottanut haltuunsa tai se on otettu haltuun niiden puolesta, sellaisiin tapahtumiin nähden, joiden osalta korvausta ei ole saatavissa Yhdistyneen Kuningaskunnan edellämainitun lainsäädännön mukaan;
- (c) Edellä (a) ja (b) kohdassa tarkoitetut vahingonkorvaukset eivät saa minkään vahinkotapahtuman osalta ylittää 120 miljoonan maksuysikön määrää.

VII ARTIKLA :

Tässä sopimuksessa :

“ Järjestö ” tarkoittaa Kansainvälistä atomienergiajärjestöä;

“ Viranomainen ” tarkoittaa Yhdistyneen Kuningaskunnan atomienergia-
viranomaista;

“ asianomainen viranomainen ” tarkoittaa Suomen osalta Kauppa- ja
teollisuusministeriötä tai sen valtuutettua edustajaa, ja Yhdistyneen
Kuningaskunnan osalta Viranomaista, sekä kummankin osalta sellaisia muita
elimia, joita kysymyksessä oleva sopimuspuoli saattaa aika ajoin nimittää;

“ Peräisin oleva ” tarkoittaa yhdestä tai useammasta prosessista peräisin
olevaa;

“ Laitteet ” tarkoittaa koneistojen, laitosten tai instrumentiston pääkohtia
tai niiden pääosia, jotka ovat erityisen sopivia käytettäväksi atomienergia-
ohjelmassa;

“ Polttoaine ” tarkoittaa ainetta tai aineyhdistelmää, jota valmistetaan
käytettäväksi reaktorissa itsensä ylläpitävän hajoamisketjureaktion aloitta-
miseksi ja käynnissäpitämiseksi;

“ Materiaali ” tarkoittaa polttoainetta, lähtöainetta, erityistä halkeamiskel-
poista ainetta, raskasta vettä, reaktoripuhdasta grafiittia ja kaikkea muuta
ainetta, mikä laadultaan tai puhtaudeltaan on erityisen sopivaa käytettäväksi
atomienergiaohjelmassa;

“ Ydinvahinkotapahtumalla ” on sama merkitys, joka sille on annettu
kansainvälisesti sovituiissa toimenpiteissä korvauksen ja taloudellisen suojan
järjestämiseksi ydinenergian rauhanomaisesta käytöstä aiheutuvien vahinkojen
varalta;

“ Henkilö ” tarkoittaa luonnollista tai juridista henkilöä, muuta
yhteenliittymää, julkista tai yksityistä laitosta, valtion laitosta tai -yhtiötä;

“ Tehoreaktori ” tarkoittaa ydinreaktoria, joka on suunniteltu tai
sovellettu sähkö- tai muun energian tuotantoa varten;

“ Tutkimusreaktori ” tarkoittaa ydinreaktoria, joka on suunniteltu
käytettäväksi tieteellisissä tai teknillisissä kokeissa, mukaanluettuna
materiaalien koestus, ja jota ei ole sovellettu sähkö- tai muun energian
tuotantoon;

“ Lähtöaineella ” ja “ erityisellä halkeamiskelpoisella aineella ” on sama
merkitys kuin niille on annettu Kansainvälisen atomienergiajärjestön
perussäännössä;

“ Maksuyksikkö ” vastaa 0,88867088 grammaa hienoa kultaa;

“ Käytetty polttoaine ” tarkoittaa polttoainetta, jota on säteilytetty
reaktorissa.

VIII ARTIKLA

(1) Tämä sopimus tulee voimaan kolmekymmentä päivää siitä päivästä, jolloin Yhdistyneen Kuningaskunnan hallitus on vastaanottanut kirjallisen ilmoituksen, että Suomen hallitus on täyttänyt voimaantulon edellyttämät valtiosäännön mukaiset vaatimukset.

(2) Tämän sopimuksen I, II, III ja X artikla lakkaavat olemasta voimassa kun kolmekymmentä vuotta on kulunut sen voimaantulosta, ellei niitä sopimuspuolten välisellä sopimuksella uusita. Muut artiklat jäävät voimaan tämän jälkeen kaikkien tämän sopimuksen mukaisesti ennen sanottua päivämäärää tehtyjen sopimusten voimassaoloajaksi ja ovat sen jälkeen voimassa, kunnes ne sopimuspuolten välisellä sopimuksella kumotaan, mitä tulee:

- (a) erityiseen halkeamiskelpoiseen aineeseen, joka on peräisin tämän sopimuksen mukaisesti toimitetun reaktorin, reaktorin pääosan, polttoaineen tai muun materiaalin käytöstä tämän sopimuksen voimassaoloaikana, ja
- (b) polttoaineeseen ja muuhun lähtöaineeseen tai erityiseen halkeamiskelpoiseen aineeseen, joka on toimitettu tämän sopimuksen mukaisesti.

IX ARTIKLA

(1) Lukuunottamatta niitä aikoja, jolloin valvontaa suoritetaan tämän sopimuksen V artiklan (1) tai (2) kohdan mukaisesti kummallakin sopimuspuolella on oikeus siinä tapauksessa, että jokin laiminlyönti tapahtuu toisen sopimuspuolen taholta sen IV tai V artiklassa mainittujen sitoumusten täyttämässä, vaatia toista sopimuspuolta ryhtymään toimenpiteisiin laiminlyöntinsä oikaisemiseksi. Jos tällaiseen oikaisuun ei ole ryhdytty kohtuullisen ajan kuluessa, on sellaista oikaisua vaativalla sopimuspuolella oikeus päättää tämä sopimus toiselle sopimuspuolelle osoitetulla kirjallisella ilmoituksella.

(2) Päättyessään tämän sopimuksen tähän artiklaan perustuvalla ilmoituksella kummallakin sopimuspuolella on oikeus vaatia kaikkien sen nojalla tehtyjen sopimusten päättämistä ja kaiken sen lähtöaineen ja erityisen halkeamiskelpoisen aineen siirtämistä lainkäyttövaltaansa, jotka aineet ovat toisen sopimuspuolen IV artiklan sitoumusten alaista irtisanomispäivänä, maksamalla niistä sen päivän käypä hinta.

X ARTIKLA

(1) Sopimuspuolten edustajat tapaavat aika ajoin neuvotellakseen keskenään tämän sopimuksen soveltamisesta johtuvista kysymyksistä.

(2) Sopimuspuolet tai tarvittaessa niiden asianomaiset viranomaiset voivat sopia muista kuin tämän sopimuksen II ja III artiklassa luetelluista avunanto- ja yhteistyömuodoista atomienenergian rauhanomaisen käytön kehittämisessä.

Tämän vakuudeski allekirjoittaneet hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 24 päivänä toukokuuta 1968 kahtena suomen- ja englanninkielisenä kappaleena, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen Tasavallan hallituksen Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin
puolesta Yhdistyneen Kuningaskunnan
hallituksen puolesta

PAUL GUSTAFSSON

DAVID SCOTT FOX

EXCHANGE OF NOTES

No. 1

*Her Majesty's Ambassador at Helsinki to the Finnish Minister for
Foreign Affairs*

British Embassy,

Helsinki, 24 May, 1968.

Your Excellency,

I have the honour to refer to the Agreement signed this day between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Finland for Co-operation in the Peaceful Uses of Atomic Energy (hereinafter referred to as "the Agreement for Co-operation").

As Your Excellency is aware, Her Majesty's Government share the desire of the Government of Finland for an early conclusion of a treaty to prevent the proliferation of nuclear weapons. Your Excellency will also be aware that the United Kingdom has applied to become a member of the European Atomic Energy Community under the terms of Article 205 of the Treaty establishing that Community.

In connexion with these matters, I have, on instruction from Her Majesty's Principal Secretary of State for Foreign Affairs, to propose an agreement between our respective Governments on the following terms:

The Contracting Parties shall consult together on either State's becoming party to a treaty to prevent the proliferation of nuclear weapons and the Agreement for Co-operation shall, if necessary, be amended so as to be consistent with such a treaty.

In the event of the adherence of the United Kingdom to the Treaty establishing the European Atomic Energy Community signed at Rome on March 25, 1957, or to any treaty which might replace it, either Party may, if it considers it necessary, require the other Party to enter into consultation to ensure the continuation of the obligations arising from the Agreement for Co-operation, it being the understanding of the Parties that the said consultation will not have any effect on contracts entered into earlier under the Agreement for Co-operation.

If this proposal is acceptable to the Government of Finland, I have the honour to propose that this Note, together with your Government's reply to that effect, should be regarded as constituting an agreement between the two Governments in this matter on the above terms, which, as provided in Article VIII(1) of the Agreement for Co-operation shall come into effect on the date of entry into force of the Agreement.

I avail myself of this opportunity to renew to Your Excellency the assurance of my highest consideration.

DAVID SCOTT FOX

No. 2

*The Finnish Minister for Foreign Affairs to Her Majesty's Ambassador
at Helsinki*

No. 56247
Your Excellency,

*Ministry for Foreign Affairs of Finland,
Helsinki, May 24, 1968.*

I have the honour to acknowledge receipt of your note of May 24, 1968, regarding certain questions associated with the Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland for Co-operation in the Peaceful Uses of Atomic Energy signed at Helsinki today, which note reads as follows:

[As in No. 1]

In reply I have the honour to confirm to you that the proposals set forth in your note are acceptable to the Government of Finland and that the Government of Finland agree that your note and this reply constitute an agreement between the two Governments in this matter on the above terms.

I avail myself of this opportunity to present to Your Excellency the assurance of my highest consideration.

PAUL GUSTAFSSON
For the Government of the
Republic of Finland

Printed in England by Her Majesty's Stationery Office